

ERLING BALDERSHEIM,
Ph. Pedersens vei 5 a,
1324 Lysaker.

INSTITUTT FOR
SAMTIDSHISTORIE

Lysaker den 19.juni 1972.

Programsekretær Per Öivind Heradstveit,
N.R.K. Fjernsynet,
Oslo 3.

Ad: Programmet "VINDU MOT VÅR TID" 25. mai 1972.kl. 21.30.

Jeg viser til telefonsamtale og sender Dem herved en del glimt fra den uskrevne "heilmorske saga".

Som jeg nevnte for Dem, er det nødvendig å datere nevnte glimt fra 1905, som følger, sitat: "... Hans brudd med arbeiderpartiet kom som bekjent på Riksmålsforbundet og ikke på noget indre partispørsmål i arbeiderpartiet. Men det er dessuten ikke riktig at Alfred Eriksen stemte imot. Arbeiderpartiet hadde i 1905 bare 4 mann i Stortinget. Av disse stemte Meyer Foshaug og Jörgen Berger for Karlstad-forliket, men Alfred Eriksen og Egede-Nissen stemte imot. Egede-Nissen var riktignok fremdeles offisielt valgt av venstre som stortingsmann, men han gikk over i arbeiderpartiet og deltok også i arbeiderpartiets møter. Det fremgår da også tydelig av den historie om herr Hambros eget parti som er skrevet av Gierlów, hvor han sier at også to sosialister, Alfred Eriksen og Egede-Nissen opptrådte mot Karlstad-forliket.

De opptrådte som "rene chauvinister" skriver han, "et forhold der bare kan forklares ved partiets ennå løse konsistens". De slapp året etter med en mild skrape på partiets landsmøte og oppnådde begge gjenvalg."

Visse erindringer fra 1905 har både herr Hambro og jeg; han var nogen år yngre. Jeg deltok den gang i den nasjonale studenterforenings møter - der var ikke herr Hambro - det var en krets med Egede-Nissen, med Koht, med Scharffenberg, med Gustav Heiberg og en rekke unge. Alle kjempet vi mot både Bernadotte-tilbudet, forhandlingene med Sverige - på tross av 7. juni beslutningen - Karlstad-forliket og integritetsavtalen. Det var ikke noget fast parti slik som det er idag, men det var bevegelsen som var imot Karlstad-forliket.

Det er en historisk kjenngjerning som han kan få bekreftet, ikke bare i sitt eget partis historie, men også i "Arbeiderpartiets Historie". Særlig var det Oscar Nissen som dengang var vår fører. Med hensyn til herr Hambros personlige bemerkninger så minnes jeg ham meget godt fra de år vi hadde felles studier ved Universitetet. Jeg minnes ham som en meget fremadstrebbende ung mann dengang, som visste sin karriere. Hadde han vært 20 år i 1815, hadde han vel hatt en sjanse for å nå like langt som Severin Lövenskiöld, som er forherliget av Gierlów i "MORGENBLADET", og var kanskje blitt stattholder i Norge. Men ser man på den karriere han likevel gjorde på det beståendes grunn etter 1905, så var den jo ikke rent ille den heller.

Så jeg innrømmer fullt ut at herr Hambro var en betydelig intelligentere ung mann enn jeg, som gikk til arbeiderbevegelsen, hvor det jo ikke var noen synderlig karriereutsikt", sitat slutt. Dette sitat er hentet fra Innstilling fra Undersøkelses-kommisjonen av 1945 - datert 22. oktober 1948.

Hva har De lest - og eller hørt om Karlstad-forliket ? Her er det nødvendig med nok et sitat:

"...Worm Müller vakte i 1931 sensasjon med en srtikkel i "SAMTIDEN" hvor han skrev at den berømte adressen fra Norges Storting den 19. juni 1905 (som var av bedende, ettergivende art overfor Sverige, man ba om vilkår, om nye forhandlinger osv.) - han skrev at denne adressen av 19. juni 1905 var "inspirert", ja delvis skrevet og billiget av Sveriges förende menn".

Det virket jo unektelig noe nedsettende på den nasjonale verdi i denne berømmelige adressen. Nå kjenner vi hele adressens historie. Den var i alt vesentlig ordlydende skrevet av den svenske statsråd Karl Staaf.

Professor Brögger hadde vært i Sverige og kom hjem med konseptet, skrevet av Staaf, leverte det til statsråd Arctander, som viste det til Michelsen og Löfvand, hvorefter Staaf's konsept med noen endringer ble satt frem som norsk regjeringsforslag og lagt frem for Stortinget til godkjenning, uten at noen andre enn disse fire mennene visste adressens karakter, og hvem som hadde laget den, at den var laget av en ledende mann i vårt motstanderland, Sverige. Det hele er grundig avslørt ved at Staaf's konsept er satt opp på den ene siden og Stortingets adresse på den annen side, i en bok som kom ut under krigen i 1941, og som under normale forhold ville vakt den største sensasjon og harme i Norge. Det er Wahlstrands bok "1905 års ministerkriser".

Der får vi videre opplyst at den svenske utenriksminister Wachtmeister hadde vært rede til å gå av, hvis hans regjering ville kreve at Norge skulle rasere Kongsvinger festning. Det er endelig opplyst at stormaktene sto på vår side. Her vil jeg gjerne gjøre et lite tillegg til det jeg skrev om dette i det lille skriftet som har vært omtalt her, for å mildne det jeg skrev fra S. C. Hammers bok om Englands holdning i denne konflikten. Det viser seg at svenske dagbøker kan opplyse at den 12. og 13. september kom den franske og den russiske minister i Stockholm til den svenske utenriksminister og sa at deres land, deres makter ikke kunne annet enn i høyeste grad fordømme at Sverige ville prøve å få Norge til å rasere sine historiske festninger og minnesmerker. Også den britiske minister besøkte den svenske utenriksminister, og han sa at riktignok kom han på en annen måte enn de andre staters minister, men han ville fremholde at også England ønsket "hovsamhet", en skånsom behandling av Norge.

På bakgrunn av disse opplysninger stiller Karlstad-forliket seg anderledes i dag enn det gjorde før. Det er under historisk revisjon. De som førte Stortinget bak lyset den 19. juni, blir utvilsomt noe nedsett i historiens dom. Og de som var i mindretall, som ikke ville gå med på Karlstad-forliket, får unektelig en noe bedre karakter i historiens dom. Vi ser at de ikke var sjåvinister. De hadde tvertom en større realitetssans enn de som gikk med på Karlstad-forliket. At de hadde en mere ekte nasjonal holdning, kan det jo ikke være tvil om. Det stemmer da, synes jeg, meget godt med det som S. C. Hammer sier i sin bok "Det merkelige år" angående forskjellen mellom fraksjonene i 1905. Han sier:

"Vi skulle snarere si at motsetningen mellom flertallet og mindretallet ved denne leilighet berodde på en helt forskjellig vurdering av de ("praktiske" står det, men det er visstnok trykkfeil for politiske) "Politiske og etiske faktorer som melder seg i enhver virkelig stor politisk situasjon." Sitat slutt.

Dette sitat er hentet fra sidene 682-683 1948. 25. oktober - Innst.

fra Undersøkelseskommissjonen av 1945 III.

Denne kommisjons formann var herr Gustav Heiberg - utpekt av herr Einar Gerhardsen.

Her er endel glimt fra den "uskrevne norske saga", som bl.a. er ukjent for Skole-fjernsynet i N.R.K.

Når De har lest og ellers evaluert det som her er nevnt, bør Skole-fjernsynet i N.R.K. søke utlevert samtlige bind av Undersøkelseskommissjonens arbeide - samt den debatt dette utløste i Stortinget!

Når det gjelder et lands nøytralitet - erklært sådan, sender jeg Dem nok et sitat - dette nødvendig for sammenhengen - som mitt "vindu" mot den tid vi daglig opplever, sitat:

"On February 15 1808 Lord Howick told the House of Lords: Neutrality, properly considered, does not consist in taking advantage of every situation between belligerent states by which emolument may accrue to the neutral, whatever may be the consequences to either belligerent party; but in observing a strict honest impartiality so as not to afford an advantage in the war to either, but, particularly, in so far restraining its trade to the accustomed course which it held in time of peace so as not to render assistance to one belligerent in escaping the effects of the other's hostilities". Sitat slutt.

Det er mulig at dette syn var avgjørende for the Bombardment of Copenhagen, da den danske regjering favoriserte den franske regjering m.h.t. eksport - muligens på bekostning av Englands kvote?

Videre sitat:

"If private and official American sympathy for the Allied cause in 1917 had been less strong or if Allied propaganda had been less skilful, the friction which rubbed raw our relations with Great Britain and almost drove us to retaliation as it had driven us a century earlier, might well have brought us into war on the other side. So in 1807 the United States had little choice between warring on France or England, and since it could not take on both, it took neither at the moment. On May 5, 1915, President Wilson cabled to Colonel House: "A very serious change is coming over public sentiment in this country because of England's delays and many arbitrary interferences with our neutral cargoes."

On July 23, 1916, he wrote again: "I am, I must admit, about at the end of my patience with Great Britain and the Allies...I am seriously considering asking Congress to authorize me to prohibit loans and restrict exportations to the Allies... Can we any longer endure their intolerable course?"

August 13, 1916, the British Ambassador wrote to the Foreign Secretary "There may be a breaking point. Do not deceive yourself as to that." (So Hammond, the British Minister to the United States, in 1794 warned that Anglo-American relations had become so tense that there was danger "that the war of words would speedily become a war of arms.")

November 27, 1916, Wilson again wrote to House that the American people were "growing more and more impatient with the intolerable conditions of neutrality, their feelings as hot against Great Britain as it was at first against Germany". Germany's blundering and tactless diplomacy with the submarine warfare which resulted in loss of life as well as of property made it certain that we would not enter the war on her side and was probably the decisive factor in making us cast our lot with her enemies. It is an exaggeration to say that we went to war in 1917 or in 1812 solely to defend

Yet it is safe to say that if there had been no interference with American ships on the high seas, or if we had been content to ignore those interferences, we could have stayed out of those wars"" Sitat slutt.

Dette sitat er hentet fra Philip C. Jessup side 8 og 9 Vol 4.

Herr Heradstveit, her ser De berettigelsen av NATO, som er av livs-viktig betydning for dagens Hellas og dette land Kongeriket Norge. Uten NATO ville dette land Kongeriket Norge opplevet det som hendte i Tsjekkoslovakia i 1948, dette er et aksiom - og sett igjennom et blankpusset vindu mot vår tid!

Hva hadde så våre egne folkevalgte lært siden 1918? Jeg sender Dem som bilag nr. 1 - endel sitater som taler for seg. Når det gjelder episoder langs vår kyst viser jeg i sin helhet til Sjefsarkivar Reidar Omang's aktstykker - som kaldt, klart og nøkternt viser Forsvarsdepartementets inkompetanse.

Bilag nr. 2 forteller Dem "historien om Elverums-fullmakten", som intet annet forteller enn et kramaktig forsøk på å legalisere FLUKT FRA ANSVAR - der dei kjempa for fridomen i förefallet - ifölge Professor dr.phil. H. Koht, ref."Fra skanse til skanse", hvorfra bl.a. siteres side 48: "Eg var da ein mann på 67 år, og eg kunne aldri veta om eg ville leva så lenge at eg fikk koma tilbake til eit fritt Noreg. Å ende livet mitt som politisk röming stog for meg som noko av det fælaste eg kunne tenke på. Eg måtte stane eit par gonger i talen min, for gråten heldt på å ta meg. Og eg trur alle var gripne da vi tok farvel med einannan. Tingmennene kjörte no kvar til sin kant", videre fra samme side, sitat:"Dei stod heilt fritt, sa eg. Men da eg såg heile flokken tok vegen bort, da kjendte eg det at rottene hoppa ut or skipet som sakk", sitat slutt. Dette var Utenriksministarens kjensler sa samtlige departementets funksjonærer vendte tilbake til sitt daglige arbeide, for å få den sivile administrasjon i gjenge igjen - okkupasjonen til tross.

Det er kanskje kjent for Dem, herr Heradstveit - den samme Utenriksminister garanterte fred i Noreg i 100 - ett hundre år - den 8. april 1940. Når det gjelder skibet som rottene hoppa ut or - må de ha vært "Kongeskibet Noreg"!

Det er også for Dem kjent at der i norske aviser - stundom - kriges med ord.

I denne forbindelse er bilag nr. 3 av den störste betydning - jeg regner med at De ikke har sett den fulle tekst av Kapitulasjonsavtalen, datert Trondheim 10. juni 1940.

Ved siden av "kampen for fridomen" hadde Rwgjeringen Nygaardsvold v/utenriksminister Koht et annet alvorlig problem, nemlig the Anglo-Norwegian Payment Agreement - som sendes Dem som bilag nr. 4. Mr. Koht var engstelig for at den engelske regjering skulle overta den norske handelsflåte - "selv om det så stygt ut" - ble dette ikke gjort.

Bilag nr. 5 gir Dem et visst inntrykk m.h.t. dannelsen av NORTRASHIP, sammenfattet av avdöde Benjamin Vogt. Som et supplement til bilag nr. 5, bör De lese "VAAR ÆRE OG VAAR AVMAKT" v/Vogt, dette synes nødvendig m.h.t. fremtidige programmer med tittel "VINDU MOT VÅR TID" - det bör være blankpussede vinduer som benyttes!!

Bilag nr. 6 har det interessanteste ved sin form - norske "historie-granskere" har med "heimel" i denne deklarasjon "bevis" for at Regjeringen Nygaardsvold var for krigdörende at regne efter den 10. juni 1940.

Herr Heradstveit, det er at rettferdiggjöre seg selv in absurdum!

Hvis Regjeringen Nygaardsvold -i Folkerettslig forstand - var for krigførende å regne efter den 10. juni 1940 - hvorfor da avtalen, datert London, the 28th of May 1941 ? Bilag nr. 7 hermed.

I denne forbindelse er det av betydning å sitere et brev som følger:

"Embassy of the United States of America near the Royal Norwegian Government

London, August 28, 1942

No. 101

Excellency:

Acting under instructions from my Government, I have the honour to signify my Government's agreement to the following arrangements for regulating military relations between the Armed Forces of the United States and of Norway in Iceland.

Recognizing the advantages of preserving the principle of unity of command in Iceland, it is agreed that since the British Forces in Northeast Iceland have been relieved by United States troops, the independent Norwegian Company stationed at Akureyri, formerly under British Command, shall be placed under the operational control of the Commanding General, United States Army Iceland Base Command. The Norwegian Company shall be placed at the disposal of the United States Commanding General as a Norwegian training unit in winter warfare and for carrying out winter patrol missions in the Akureyri area. However, since the original purpose of the Company was to serve as a depot for the Norwegian detachment garrisoning Jan Mayen Island, the United States Commanding General shall make use of the Company in such a way that this purpose is fulfilled.

The Norwegian Company in Iceland shall be furnished by the Norwegian Government with necessary clothing, equipment and weapons. However, special winter equipment shall be issued by the United States authorities to the extent that the United States Commanding officer deems desirable. The United States authorities shall provide the Company with rations, quarters and medical service, on the same scale as furnished American forces in Iceland, and also effect repairs to clothes and equipment, insofar as facilities permit. The cost to the United States of all such equipment, supplies and services shall be refunded by the Norwegian Government, which shall also be responsible for the pay of Norwegian Government, which shall transportation essential for the employment of the Company by United States military authorities shall be at the expence of the United States. The personnel of the Norwegian Company shall continue to be subject to Norwegian civil and military jurisdiction and Norwegian authority.

The Norwegian Government reserves itself the right to withdraw this personel, in whole or in part, if a situation should develop rendering advisable its detail to other tasks.

The foregoing arrangement shall enter into effect as of this date and shall remain in force until either party notifies the other if its desire to terminate or modify it.

Accept, Excellency, the renewed assurances of my highest consideration.

(s) A. J. Drexel Biddle jr.

His Excellency
Monsieur Trygve Lie,
Royal Minister for Foreign Affairs,
London.

Avtalen følger vedlagt som bilag nr.8.

Der er intet i nevnte Avtale som tyder på at Regjeringen Nygaardsvold var - efter amerikansk regjerings syn - for krigførende at regne - i Folkerettslig forstand.

Dog vil jeg henlede Deres oppmerksomhet på det siterte brev's "heading":

"Embassy of the United States of America near the Royal Norwegian Government."

De er kanskje kjent med at den Amerikanske Regjering hadde diplomatisk representasjon i Vichy frem til Pearl Harbour - 7. desember 1941. General De Gaulle's "skyggeregjering" hadde samme status som den norske - nemlig politiske emigranter!

Vel, nu er vi kommet frem til mai 1944.

Selv under krig, går tiden sin gang and waits for no one.

Bilag nr. 9 forteller in plain language - at dette land - Kongeriget Norge - gikk fra en tysk okkupasjon over til en alliert okkupasjon. Regjeringen Nygaardsvold hadde intet med den praktiske oppgave m.h.t. samme å bestille.

Regjeringens medlemmer måtte vente til Commander in Chief Allied Expeditionary Force hadde vurdert den militære situasjon, hvorefter d'herrer i tur og orden fikk innreise-løyve til det land de alle forlot.

Med hensyn til den kommende frigjøring - og den planlegging fra Regjeringen Nygaardsvolds side, overlater jeg til cand.jur. Benjamin Vogt, som tydeligvis hadde den fulle kjennskap til denne avtale! Denne avtale ble - i sin helhet - først kjent for meg nyttårsskiftet 1946/47.

Bilag nr. 10 - Benjamin Vogt's syn på "Rigets tilstand". Personlig har jeg det inntrykk - Regjeringen Nygaardsvold - tenkte mere på den partipolitiske gjenerobring!

Bilag nr. 11.

Med hjemmel i hva - kunne dette land sende den Erklæring om krigstilstand mellom Norge og Japan - datert Oslo, 6. juli 1945 ?

Vel, jeg har annet sted sitert Lord Howick og hans syn på nøytrali et. Hva sier så OPPENHEIM INTERNATIONAL LAW med hensyn til krig i sin almindelighet?

Page 248 ON WAR IN GENERAL V THE BELLIGERENTS paragraph 74, quote: "As International Law recognises the status of war and its effects as regards rights and duties between the belligerent on the one hand, and between the belligerents and neutral States on the other, the questio arises what kind of States are legally qualified to make war, and thereby to become belligerents. According to the Law of Nations, full Sovereign States alone possess the legal qualifications to become belligerents. Since neutralised States, such as Switzerland, are full sovereign States, they are legally qualified to become belligerents, although their neutralisation binds them not to make use of that capacity, except for defence. If they become belligerent because they are attacked, they do not lose their character as neutralised States, but if the become belligerents for offensive purposes, they ipso facto loose their character." Unquote.

I denne forbindelse synes det nødvendig å sitere -ö punkt nr. 1 fra Kapitulasjonsavtalen, datert Trondheim, 10. juni 1940:

1. Samtlige norske stridskrefter ("Die gesamten Norwegischen Streitkräfte) legger våpene ned og vil ikke gripe til dem mot det tyske rike eller dets forbundne under den nåværende krigs varighet. ("Gährend der Dauer des Gegenwärtiges Krieges")

Det skulle på det tidspunkt være helt klart for den nettop hjemkomne Regjering at dette ikke var tillatt ifølge International Lov og Rett, og nødvendig respekt for inngåtte avtaler! De er kanskje kjent med at daværende Høyesterettsjustitiarius Paal Berg uttalte "nu er det slutt på jussen", uttalt 5 år tidligere.

Imidlertid, for ytterligere å illustrere denne del av den "heilmorske" krigføring - siteres sub-note side 252 ON WAR IN GENERAL:

"...As to the recognition, during the Second World War, of the President and Government of Czechoslovakia 'as identical with that of the other Allied heads of States and Governments' see Lauterpacht, op. cit., p. 91 n.1. This was not a recognition of subjects of an enemy State. The Czechoslovakian Government in exile declared war on Germany in December 1941. The purported German Annexation of Czechoslovakia in 1939, although recognised de facto by Great Britain and other states, was, according to the correct view, a legal nullity. As to the recognition of the Free French Movement and of the French National Committee during the Second World War see *ibid.*, p.164." Sitat Slutt.

Videre, para. 77 THE BELLIGERENTS side 253:

"In wars in which there are on one or on both sides several parties it is necessary to distinguish between the principal and accessory belligerents. Principal belligerents are those parties to a war who wage it on the basis of a treaty of alliance, whether concluded before or during the war, or virtue of having become a party to the war irrespective of a treaty of alliance..." sitat slutt, See vol.i. para 569-573.

"Allies are not necessarily co-belligerents, for the particular casus foederis may not have arisen, or, having arisen, may not have been acted upon (Halleck (1861), p. 413; 4th English ed. (1908), ii p.3); nor are co-belligerents necessarily allies, for they may merely be associated with one another for the purpose of the war. Thus in the First World War the United States of America were an 'Associated', not an 'Allied' Power; the term "associated", as contrasted with 'ally' suggests the absence of a common agreement as to the objects on the attainment of which the war will be terminated. During the Second World War, Norway, Belgium, Holland, Greece, Yugoslavia and other countries, although co-belligerents of Great Britain, were not Allies.

The Declaration by the various United Nations of 1st January 1942 (A.J. 36 (1942), Suppl., p. 191) in which they pledged themselves to employ their full resources against Germany, Italy and Japan, and their adherents are not to conclude a separate armistice or peace with them was not probably in the nature of an alliance - although no impropriety attached to the United Nations concerned describing themselves as 'Allies'. On the other hand, although Egypt, Iraq and Turkey had concluded before the war treaties of alliance with Great Britain, they never became co-belligerents.

In a different sphere, although Finland was at war with all of the Allies of the United States, the latter did not regard itself as at war with Finland and did not sign the Finnish Peace Treaty of 1947. The Court Appeal of Athens held in 1945 that although Hungary was an ally of the enemies of Greece, she was not an enemy of Greece seeing that there had been a declaration of war not active hostilities between the two countries: In re A.B. (Annual Digest, 1943-5, Case No. 96).

When in October 1943 Italy, hitherto an ally of Germany, declared war on Germany, she was accepted by Great Britain, the United States and Russia as a co-belligerent, but not as an ally. That co-belligerency did not put an end to the state of war between Italy and the Allies.

After the termination of hostilities with Italy the relations with that country continued to be governed by the terms of the armistice.

The Preamble to the Peace Treaty with Italy of 1947 stated that as the result of her declaration of war on Germany on 13th October 1943 Italy had become 'a co-belligerent against Germany'. Italy continued to be technically an enemy of the States also waging war against Germany, see Fitzmaurice in Hague Receuil, 73 (1948) (ii) pp. 272 - 274". Sitat slutt.

Med det som er er sitert, bør det også for Dem, synes klart at myten om heilnorsk statelig krigføring i tidsrommet 10/6 1940 til 8/5 1945, ingen hjemmel har i INTERNATIONAL LAW! Ellers viser jeg til bilag nr. 1, hvor første sitat fra Arbeiderpartiets Landsmøte, Fr. Monsen: "Det har alltid vært enighet innen vårt parti om at man skulle gjøre den borgerlige hær ubrukt", sitat slutt.

I sannhet, Regjeringen Nygaardsvold fikk i ordets egentlige forstand føle dette "der dei kjempa for fridomen i förefallet".

Vel, det er kjent nok - det skrives alltid böker efter kriger - bl.a. fra en forfatter ved navn Elster. Intet av det jeg har sendt D m i bilags form er på nogen måte nevnt i herr Elster's 3. bind. Videre bör De - som foran nevnt la Skole-fjernsynet få anledning til å studere samme dithen at der kommer et revidert og langt mere sannferdig billede av tidsrommet 1905 - 1945!

Dey har videre vært kjent-fra tidenes morgen - at "den seirende i krig" alltid har hatt en tendens til å finne "syndebukker" for egen unnfalldenhet - enten i Regjeringsposisjon og eller i mere privat regi!

Bilag nr. 12. Der er vel ingen jurist i dette land - Kongeriget Norge - som pr. dato vil bestride det som Professor dr. juris. Jon Skeie har skrevet, ei heller "STORTINGET", som for sammenhengens skyld må lese sammen med det som er skrevet om Administrasjonsrådet, Riksrådsforhandlingene, samt UNDERSÖKELSESKOMMISSIONENS vurderinger og Gabriel Moseids mange innlegg i forbindelse med Riksrådsforhandlingene.

Bilag nr. 13. Det synes hevet over tvil - prof. dr. juris. Jon Skeie fant det også nödvendig å skrive "LANDSSVIK" - midt oppe i all den seiersrusen "den seirende part" ga uttrykk for!

Bilag nr. 14. Dette bilag taler for seg, er det dårlig samvittighet som er foranledningen til dette "grunn-gitte" spørsmål? Både spørsmål og svar tyder på det!

Bilag nr. 15. Det bör også med dette bilag synes helt klart - der e flere som har "problemer med å möte" historiens dom. Som De kanskje er kjent med - var det nettop Halvdan Koht - i egenskap av Utenriksminister - der garanterte det norske folk FRED I ETT HUNDREDE ÅR - eller så lenge han levde. Dette ble uttalt efter torpederingen av "Rio de Janeiro" utenfor Lillesand den 8. april 1940.

Hvem er så de skyldige for skandalen 9. april 1940. Er også dette "korrektvi" et utslag av dårlig samvittighet? Jeg kan ikke finne noget av historisk betydning i herr Gerhardsen's "Felleskap i krig og fred".

Jeg regner med at De er kjent med at herr Gerhardsen sammen med kollega Frydenlund i "löyndom" reiste til Athen for å forklare hvorledes "heil norsk" praktisering av jurisdiksjon og demokrati blir foretatt og ellers opplevet.

Bilag nr. 16. Vel, nu nærmer jeg meg Deres besök i Athen. Hva hendte - våren 1948 i Tsjeckoslovakia? Er De villig til å reise til Prag?, som utsendt medarbeider fra Statsmonopolet N.R.K.? Dagbladet's leder "JERNHANDEN" forteller jo endel.

Er De kjent med at der forelå aktuelle planer for invasjon i Hellas våren 1967 ? - i kommunistisk regi!

Dette burde De eventuelt til - samt den uskrevne "heil norske saga" cfr. vedlagte bilag.

En bok De bør lese er "Speaking frankly" av J. F. Byrnes, som i denne forbindelse ingen presentasjon trenger.

Der kan De nemlig lese om det politiske spill som ble drevet med hensyn til nettopp Hellas - kontrollert og organisert fra Moskva!

Det er nødvendig med et sitat fra James F. Byrnes's "Speaking frankly" chapter 14:

"What are the Russians after?

What are they like?

What are they after?

Both are good questions. Our ability to acquire some understanding of the leaders and the people of the Soviet Union, and some ideas of their objectives will govern to a large extent our success in framing policies that will promote peace.

The best way I can approach the first question is out of my own experience. And the first conclusion clearly indicated by that experience is that Russia's leaders are stubborn and resourceful negotiators.

I have had quite a broad experience in dealing with men.

My active practice as a trial lawyer was rich with such experience.

In my service in the House of Representatives and in the Senate

I have served with over two thousand representatives and nearly two hundred Senators. I conferred with most of them in the adjustment of differences within each branch and between the two branches of Congress. As Justice of the Supreme Court, as Director, first of economic Stabilization, and then of War Mobilization, I met many men with many interests, and settled many issues. But through all these years I had no experience that prepared me for the negotiation with Mr. Molotov.

I remember once at London one of the Newspaper correspondents

'reluctant' to believe that Mr. Molotov would break up the conference rather than meet the views of the rest of us, asked me incredulously:

"But are you certain you have explored every avenue of approach to the problems?"

"My friend" I replied, "I've not only explored every avenue, but I've gone down every lane, byway and highway, I've tried everything I ever learned in the House and Senate. But there I worked with a majority rule. This is more like a jury. If you have one stubborn juror, all you can expect is a mistrial".

I have often thought that dealing with Mr. Molotov would be good experience for an attorney, who represents a corporation constantly being sued for damages, whose task is to play for time in the hope that the complainant will get tired of waiting for a trial and settle for a small part of his claim. I have mentioned Molotov's tactics at the close of the Moscow Conference when the protocol of the conference had been signed and I had left the table.

Mr. Molotov at that very late eleventh hour then announced that, after consideration, he had decided to accept the United States' proposal on the Balkan issue made the previous afternoon. That indicates his persistence and patience. If we are correctly informed about the patience exercised by Job, I am certain Mr. Molotov is one of his lineal descendants. He has unlimited patience as well as a fine mind and tremendous energy. Any exhibition of impatience or bad temper by others gives him amusement.

At such times it is interesting to watch his serious, solemn expression as he protests his innocence of an provocation. These qualities were well demonstrated by Mr. Molotov's stand on the Dodecanese Islands.

At the first meeting of the Council of Foreign Ministers at London in September 1945, the other members of the Council believed that the Dodecanese should be transferred from Italy to Greece and be demilitarized.

But Mr. Molotov objected. He said that while he might finally agree to the transfer, he objected to the proposal for demilitarization. In view of the Soviet Union's well-known attitude toward Greece, it was certain that he did not want the existing government to have the right to fortify the Dodecanese. It was evident he wanted to withhold action in the hope that the Communists would get control of Greece and would then fortify the islands, or that he could later use his consent to the transfer as a concession in driving a bargain for his territorial demands". Sitat slutt.

Vel, herr Heradstveit, er De kjent med at Mr. Molotov sendte en anmodning til Utenriksminister Trygve Lie, adresse Kongston House, South Kensington, London, om adgang til å befeste Svalbard og Björnöya?

Dette tiltross for at Mr. Molotov var kjent med Svalbardtraktatens ordlyd samt den Folkerettslige status Regjeringen Nygaardsvold hadde!

Videre bör De studere sidene 282 - 283 som tar for seg RUSSIAN EXPANSIONISM hvor bl.a. Karl Marx er sitert.

I denne forbindelse - synes det unödvendig å gjøre Dem bekjent med hvilken ekspansjon som har funnet sted siden den Annen Verdenskrigs slutt.

Som jeg nevnte for Dem i telefonen, der finnes 4 ess i en kortstokk, for et AXIOM å regne.

Hvis en så "overfører" nevnte ess til Europakartet, vil jeg foreslå at det ene plasseres ved Dardanellene, the Marmara Sea og Egeerhavet. Nr. 2 ess plasseres ved Gibraltar. Nr. 3 ess dekker Bornholm, Öresund og Kattegat.

Ess nr. 4 plasseres ved den Russiske korridor, hvor dette land - Kongeriget Norge - har 197 km. felles grense med Soviet-unionen. Hverken De eller jeg tror at dette med felles grense fra den 2. Verdenskrigs slutt var foretatt for våre "blå öynes" skyld, heller fordi nasjonen i Soviet-unionens öyne har vært blåöyet siden den 1. Verdenskrigs slutt, og fremdeles er det - beklageligvis! Dette kom jo tydelig frém i Deres program "VINDU MOT VÄR TID", hvor bl.a. Stortingsrepresentant Helge Seip, formann i Utenriks- og konstitusjonskomitéen, samt den utvidede utenriks-og konstitusjonskomité.

Mitt spørsmål til Dem, herr Heradstveit, i hva og hvor finnes hjemmel for at Statsmonopolet Norsk Rikskringkasting driver eller har anledning til å drive "utenrikspolitikk" eller fremme et bestemt politisk syn?

Dette mitt spørsmål bör De besvare!

La det være fortalt Dem her og nå, hadde ikke Kongeriget Norge blitt medlem av NATO, bör det også for Dem fortone seg klart, vi hadde opplevd det som Tsjekkoslovakia erfarte våren 1948 og fremdeles lider under.

Videre bör det synes helt klart også for Dem, presis det samme ville hendt i Hellas i 1967. Den strategiske posisjon Hellas har skulle i denne sammenheng være unödvendig å kommentere.

Vårt eget lands strategiske posisjon, kan best sammenlignes med AOR'TA - livpulsåren til Europas hjerte, restene av Europe - kjent som Vest-Europa.

Det er nesten utrolig at noget som "Aksjonen Norge ut av NATO - NATO ut av Norge" fremdeles florerer på ymse sett i velferdsstaten Norge. Dessverre - det er sant, det er jo en tidligere "kollega" av Dem som er formann for denne AKSJON!

Synes ikke også De, herr Heradstveit, det er snart på tide vi kommer bort fra "Jössinglue mentaliteten"? for nettop å se livets harde realitet inn i öynene - i denne forbindelse er sammes farve uten politisk/parlamentarisk betydning. It is a question of FACTS AND FIGURES, nothing else! Videre er det almindelig kjent, der har "dukke" opp en annen folkebevegelse - "FOLKEBEVEGELSEN MOT EEC" hvor bl.a. Stortinget ENSTEMMIG bevilget 12 millioner til fordeling "blandt de stridende" i kampen frem til den 25. september 1972. Fra før er det jo kjent at Stortinget bevilget penger til parti-arbeidet, som best kan karakteriseres med "at luften er på vei ut av den partipolitiske ballong". Hvorledes kan dette stoppes - redde "heil norsk parlamentarisme", nettop ved at - i enhver given situasjon - servere dette trauste normannafolket - den hele og fulle sannhet.

Det er ikke nok - med det harde utenriks-politiske klima der fremdeles eksisterer "kjenne seg djupt såra og vonbråten". Personlig synes jeg de politiske GLIPP's tid bør være forbi - den har vart lenge nok - det er tross alt en stund siden 19. juni 1905!

Det bør synes klart å nevne "folkebevegelser" er intet annet enn et led i den "splitt og hersk" politikk, som har vært ført fra Moskva siden 1916, det synes være en ubetinget fordel om dette blir gjort klart for "folket" i tiden frem til den 25. september 1972, da ellers kan hende at - FLAGGSTANGEN IGJEN STÅR NAKEN DEN 17. MAI - hvem skal da få den hele og fulle skyld? Det bør aldri glemmes;

UNITED WE STAND - DIVIDED WE FALL!

Når Deres gjest i nevnte program nevnte at Fascismen er på vei inn i Vest-Europa, ligger det nær å spørre - Hva er Fascisme?

I denne forbindelse synes følgende sitat passende:

"Another well-exercised tactic is the counteroffensive, whenever Mr. Molotov suspects that the United States or another country is going to present a complaint about the failure of the Soviet Union to comply with agreement such as that at Yalta on free press, free elections, and so on, he anticipates the discussion. He either makes an attack himself, or gets one of the sattelites to do it, and usually it is directed against Greece.

He charges the Greek Government with corruption; with aggressive intentions and unwarranted attacks upon its peaceful neighbours. Yugoslavia, Bulgaria, and Albania; he cries out against the domination of the Greek people by British imperialists who maintain troops in Greece solely to deprive the Greek people of their freedom and to support the Greek Fascists.

Usually, he expresses deep regret that the United States Government should give support to Britain and thus share responsibility for the British misconduct. He repeats his charges about Greece so often that I fear he comes to believe them.

The people of whom Mr. Molotov disapproves are always described as "Fascists". All Communists and sympathisers are "democratic forces". It is a simple classification. Senators Connally and Vandenberg were never called Fascists by Mr. Molotov directly, but the Communist press made up for his oversight.

Both of them were characterized as representing the "big interests", Senator Vandenberg was selected by the Communists in Paris as the real representative of the Fascists, but Senator Connally managed to take the lead during the period when he was ably presenting the United States' position on Trieste to the peace conference. The Communist press intimated that, if left alone, I might possibly do the right thing, but these two "Fascist" Senators were always at my side to influence me against the "democratic forces". Sitat slutt.

Vel, herr Heradstveit, dette er James Francis Byrne's egne ord, nedtegnet i sin bok "SPEAKING FRANKLY" pr. 1947, en kan jo nesten daglig i bl.a. DAGBLADET lese hvorledes ny-fascisme herjer Vest-Europa.

Det bör, også for Dem, synes enestående at herr Papandreou forlanger at dette land - Kongeriget Norge - skal avlyse en planlagt NATO manöver.

Med dette bör De også være enig i det som ble uttalt av Lieutenant General Sir Walther Walker, en kan jo tenke på arkivsap-skandalen med meget mere.

Jeg kan forstå at eksil-politikere har det vanskelig. De har jo vedlagt fått endel glimt, når De videre har lest "VÅR ÆRE OG VÅR AVMAKT", skulle det kanskje friste Dem til et nytt program, et objektivt "VINDU MOT HISTORIEN OG VÅR TID".

Det kan ikke være ukjent for Dem - den historieskriving som har funnet sted siden 1905 til pr. dato - har for det meste parti-politisk slagside, ei heller er det ukjent for Dem at N.R.K. er beskyldt for å ha "slagside til babord"!

Som en passende avslutning siteres fra Benjamin Vogt's bok side 47: "En høyere norsk embedsmann som ikke akkurat sovner på jobben, ender gjerne med en høyere norsk orden. Colban hadde storkors av St. Olav for fremragende embedsfortjeneste. Ordensklassene henger ikke særlig høyt i våre dager. De er heller ikke sure. De er søte på smaken og lettplukkelige for alle som dilter med i byråkratenes luntetrav". Sitat slutt.

De er kanskje kjent med at daværende statsminister Nygaardsvold fikk BORGERDÅDSMEDALJEN.

Jeg håper De sender meg Deres kommentarer, og ser frem til ca. 10 programmer med tittel som foran anført.

**INSTITUTT FOR
SAMTIDSHISTORIE**

Med hilsen,

Erling Baldersheim.

Bilag.

Kopi sendt:

Stortingsmann Helge Seip

Redaktør Karl Emil Hagelund, DAGBLADET.